

КАРАЏ КОЈ ОД К

Според многумина, Хашкиот суд нема ексклузивни докази во процесот кој отпочнува против Радован Караџиќ. Имено, тој ќе ги користи истите материјали кои досега се применуваа во процесите против останатите Срби во Судот, Слободан Милошевиќ, Момчило Краишник, Билјана Плавшиќ и Воислав Шешељ.

Хаг одамна ги потроши своите адути и сега само ќе ги преповторува нештата. Иако обвинителот Серж Брамерц соопшти дека нема да ги репризира судските рочишта, на судиите не им преостанува ништо друго освен по четврти или петти пат истите документи да ги прикажуваат и во процесот против лидерот од Пале. Затоа на почетокот се спомна скратување на постапката и завршување на судењето во помал временски рок. Дали судиите ќе успеат веродостојно и фактографски да ги поткрепат тешките обвинувања на ваков начин е прашање кое сериозно треба да се разгледа. Секое брзање, особено кога станува збор за судење од најтежок облик, носи површни резултати. Тоа иритира, епилотот е блед, нема оправдување за слабостите. Со еден таков процес, со таквото брзо темпо кое сега го наметнува Трибуналот, ќе се создаде уште една жртва олицетворена во ликот на Радован Караџиќ. Несвесно хашките судии само ќе го потврдат митот и легендарноста на српскиот националист, без притоа да знаат какви последици може да има тоа за реномето на меѓународниот суд.

Брзата пресуда за Караџиќ, која според сите најави треба да биде доживотен затвор, само ќе ја докаже брзоплетоста на судските инстанции и неможност на вистински начин да се справат со личностите кои толку долго време ги очекуваа во судницата. Веројатно исплашени од помислата дека може да им се случи истото како и со Милошевиќ и со Шешељ, сега тие се обидуваат во процесот против Караџиќ да го оневозможат она што им тргна од рака на овие двајцата. Тоа е знак на паника во редовите на хашките структури.

На обвинителната клупа имаат уште еден доктор, кој по ништо не заста-

Појавувањето на Радован Караџиќ пред Хашкиот суд отвори уште едно поглавје во меѓународната судска практика, но и во односите меѓу балканскиот менталитет од една, и западната политичка стратегија, од друга страна.

Повеќето анализи јасно покажуваат дека судењето на поранешниот претседател на босанските Срби нема да биде ништо друго, туку уште еден веќе виден театар, едно класично забавно шоу, кое ќе треба да ги полни насловните страници на весниците и ударните програмски појаси во телевизиските дневници.

Третата клапа од хашката сапуница почнува. По срамните години поминати со одбранбената стратегија со Милошевиќ и со Шешељ, сега Хаг се обидува нешто да промени. Но, ништо не навестува дека може да се случи поинаков развој на ситуацијата. Правилата и прописите остануваат исти, па оттука Караџиќ само ќе ја преповтори шаблонската тактика на неговите соборци од деведесеттите години на минатиот век. По урнекот на Слобо и на Војо, тој својата одбрана ќе ја води на малку пософистициран и поумешен начин. Доволно е интелигентен да не ги повтори грешките кои

ги правеа Милошевиќ и Шешељ, иако ги немаше многу. Радован е подготвен да распали уште еднаш. Но, не од Пале, како што беше навикнат. Сега тоа ќе мора да го прави од судницата во која речиси никој не верува.

Ќе паѓаат маски, ќе се откриваат нови тајни, ќе се разобличуваат ликови, ќе се воздигнуваат националистичките идеологии, ќе се крева адреналинот кај упорните Срби, ќе се обвинува за мегаломанство... Тоа е клишетото на хашката фарса.

Одамна присутната монотонија дава за право да се верува дека и овојпат, во случајот со Караџиќ, судиите ќе паднат на испитот. Едноставно, тие не можат да се носат со стратегијата на српските водачи од новата ера. Тие се премали и преслаби за да ја разберат нивната националистичка потсвест за која, како што и самите се колнат, ќе се борат до смрт. Шешељ дури посака смртна пресуда, па жали што ја немало во Хаг, за да може неговата идеологија задоена со ултранационализам вечно да живее. Што можете како судија против таков ментален склоп? Ниту можете да го амнестирате за изговореното, ниту можете да го осудите, затоа што тоа дело е неказниво согласно националните судски законодавства.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

ИЌ И ХОЛБРУК - ОГО ПОВЕЌЕ СЕ ПЛАШИ?

"Дојдоа Ричард Холбрук и шефот на ЦИА, Џон Дојч, и имаа исти пораки. Јас му бев домаќин на Дојч, а Милошевиќ го прими Холбрук. Беше навистина многу драматично. Целиот ден го поминавме со министерот за надворешни работи и со тимот на Холбрук. Тие го пишуваа документот според кој Караџиќ требаше да се откаже од сè и да ја напушти политиката. Едноставно му рекоа - 'ако нема документ, вие ќе трпите санкции'. Кога документот беше завршен Милошевиќ мене ми наложи да одам на Пале. Беше ноќ и беше многу опасно да се патува, но јас одев со хеликоптер. Со УНПРОФОР беше договорено да ме чекаат и тие ме одведоа кај Караџиќ. Јас му го дадов тоа парче хартија. Беше навистина мачно. Го потпиша договорот по многу размислување. Тој се откажа од партијата, се откажа од кандидатурата за претседател. Веднаш потоа потпишаниот документ лично в рака му го предадов на Холбрук".

Јовица Станишиќ, поранешен шеф на српската државна безбедност

нува зад интелектот на Шешељ. Дополнително ги плаши фактот што неколку години знаел да го игра цел свет со својата природна маска за криење на сопствениот идентитет во толкава маса луѓе. Како и да е, адутите не се на страна на Трибуналот, иако физичката моќ на правото секогаш победува на крај.

а потоа и портпаролката Флоренс Арман искажаа низа обвинувања за слабостите на судската инстанца, пред сè, и на продолжената политичка рака на одредени служби и администрации од западниот свет, кои длабоко ги имале вмешано прстите во многу процеси против осомничени воени злосторници. Прстот речиси секогаш се вперу-

ШТО КАЖА ХОЛБРУК НА 22 ЈУЛИ 1996 ГОДИНА!?

"Јас бев премногу незадоволен од овие преговори. Реков дека сега одам во Загреб и потоа назад во Сараево. Ке се вратам утре попладне и мораме да ги завршиме. Во спротивно последиците ќе бидат многу гадни. Се вративме во четвртиот и водевме четири часовни преговори во една вила. Доведоа двајца главни босански Срби, блиски до Караџиќ, и тогаш знаев дека ќе имаме долга ноќ пред нас. Преговаравме цели десет часа и усогласивме само еден документ. Тој (Милошевиќ) потоа го испрати на Пале својот шеф за безбедност, господинот Станишиќ. Токму Станишиќ беше сведокот кога Караџиќ и госпоѓата Плавшиќ го потпишаа документот, кој по факс го испративме на Пале. Не дозволивме документот да претрпи промени. Станишиќ го донесе оригиналот назад и јас го чекав во Белград. Во два часот наутро, приближно, беше кога Станишиќ ми го даде оригиналниот документ и разговаравме долго за условите под кои Караџиќ ја заврши својата јавна и политичка кариера... Но, деталите од доверливите дипломатски преговори мора да останат доверливи".

СУДЕЊЕТО ВО СЕНКА НА ДОГОВОРОТ

Последнава година Меѓународниот кривичен суд за поранешна Југославија се најде во небрано и заради критиките кои на негова сметка ги упатија највлијателните лица, кои беа дел од него во текот на изминатите години. Најпрво обвинителката Карла дел Понте,

ваше во Вашингтон и во Клинтонската администрација, кои беа посочувани како заштитници на злосторниците и прикривачи на одредени дела сторени на подрачјата од поранешна Југославија.

Сите се сеќаваме на шверцот со човечки органи за кој пишуваше Дел Понте во својата книга, за клиницата на луѓе во северна Албанија, за која биле одговорни косовските власти. Овој ме-

"Радован Караџиќ знае многу работи кои доколку ги каже неповолно ќе се одразат врз меѓународната заедница. Не се сомневам во она што Ричард Холбрук го искоментира за него, но верувам дека Караџиќ знае некои работи кои можат да променат многу нешта. Очекувам за време на судскиот процес на виделина да се појават документи за случувањата во периодот од 1992 до 1996 година во кои учествувал Караџиќ. Исто така, очекувам тој да изнесе податоци кои досега беа непознати. Не можам да не верувам дека прекилот на воздушните напади на НАТО врз позициите на војската на Република Српска се случил без договор со него. Од друга страна, има многу чудни работи врзани за Сребреница".

Кристијан Шварц-Шилинг,
поранешен висок претставник
за Босна

сец со обвинувања се појави и Артман, која во нејзината книга "Мир и казна" пишува за улогата на ЦИА во закрилничката политика кон Радован Караџиќ. Ова внесо сериозни турбуленции во дипломатските кулоари, но истовремено се зададе уште еден сериозен удар врз кредибилитетот на хашкиот Суд и повторно се покрена прашањето за оправданоста од неговото понатамошно постоење и работење. Тезите

СЕГА МОЖАТ ДА ЗДИВНАТ СО БАСКЕТ ПАРТИЈА - ТАДИЌ И ДАЧИЌ

СЕ НАЖИВЕАВ... МОЈОТ ЖИВОТ Е ИСПОЛНЕТ

"Пред неколку години јас ги отстранив сите луѓе околу себе, за кои верував дека можат да зборуваат јавно или тајно за мене. Останав без придружба, без обезбедување, без соработници. Никому не му се јавував. Си создадов нов идентитет и нов живот. Не чувствував страв и слободно се појавував во јавноста, дури излегував и пред камери. Се шетав по Ада Циганлија и по земунскиот кеј. Имав слободен автобуски билет во јавниот превоз и секаде по Белград се возев со автобуси. Работев во неколку

клиники и од тоа живеам. Своевремено, преговарав да се работам за постојано во клиниката 'Нова Вита' во Раковица. Никогаш никој не ме препозна кој сум. Имам 63 години. Се наживеав, видов сè и сешто. Имав многу возбудувања и мојот живот е исполнет. Не им се лутам на луѓето кои ме уапсија, ниту на државата која ме затвори. Не сум гневен, но сум загрижен за семејството, за пријателите и за Република Српска".

Радован Караџиќ

"Никој од Американците не ме упатуваше на тоа да морам да контактирам со Караџиќ. Одговорно изјавувам дека кога бев министер за надворешни работи, Русија не играше посредничка улога меѓу американските претставници од една и Радован Караџиќ од друга страна".

Евгениј Примаков

на Артман одат во прилог на тврдењата на Караџиќ дека навистина постоел договор меѓу него и американскиот дипломат Холбрук кој, пак, категорично ги демантира наводите за тоа. Според сознанијата на поранешната портпаролка на Трибуналот, чинот се случува на 17 јуни 1996 година, кога Белата куќа го испраќа Холбрук кај Милошевиќ да ја средат работата.

На лидерот од Пале му биле понудени повеќе варијанти и локации за неговиот понатамошен живот, па дури и отворање здравствена организација со американски пари. Во процесот за кандисување на Караџиќ биле вклучени и американскиот воен разузнавач, Бил Стојбнер, како и тогашниот претседател на хашкиот Суд, Антонио Касезе. По извесно време, според Артман, договорот е постигнат, а Холбрук изјави дека "Караџиќ веќе не постои". И покрај договорот за целосно повлекување од јавниот живот, Караџиќ продолжува и во текот на 1997 година да дава интервјуа од Пале, за што Американците сериозно се иритирале. Оттогаш почнуваат стравувањата за САД. Во една прилика и генералот Весли Кларк изјави дека Караџиќ не смее да се најде пред Судот во Хаг, затоа што таму сè ќе каже за договорите кои ги склучувале во Босна со Ворен Кристофер. Доколку сè ова е точно, тогаш денес оправдано се поставува прашањето кому одеше во прилог апсењето на Радован Караџиќ и неговото спроведување во Хаг. Кога сите кренаа раце од него, одеднаш веста за неговото откривање одекна како гром од ведро небо и одново ја отвори Пандорината кутија, која неизбежно ќе ги врати на хоризонтот сенките од деведесеттите години.

"Не би рекол дека Примаков ја кажа вистината, бидејќи добро се сеќавам на интервјуто за една руска телевизија. Тој сега се обидува да ја измие својата тогашна улога. Секако дека тој не е виновен за ништо, едноставно само ја следел политиката на Елцин. Примаков дури го притискаше Милошевиќ да потпише нешто што нам не ни одговараше, само за да не бидеме бомбардирани. Русија тогаш ја следеше американската политика затоа што беше слаба или, пак, затоа што беше платена тоа да го прави во интерес на САД".

Лука Караџиќ, брат на Радован Караџиќ

По барање на Радован Караџиќ претседателот на хашкиот Суд, Фаусто Покар, го смени Судскиот совет кој ќе го води процесот против поранешниот лидер на босанските Срби. Наместо холандскиот судија, Алфонс Ори, со судењето ќе претседава судијата Патрик Робинсон од Јамајка. Караџиќ побара изземање на Ори од процесот со образложение дека тој имал личен интерес да го осуди, за да си ги одржи претходно изречените пресуди, пред сè, онаа на Момчило Краишник. Исто така, Караџиќ наведува дека тој ја донесе ослободувачката пресуда за Харадинај, што дава за право да се сомнева дека е антисрпски настроен.

чени и американскиот воен разузнавач, Бил Стојбнер, како и тогашниот претседател на хашкиот Суд, Антонио Касезе. По извесно време, според Артман, договорот е постигнат, а Холбрук изјави дека "Караџиќ веќе не постои". И покрај договорот за целосно повлекување од јавниот живот, Караџиќ продолжува и во текот на 1997 година да дава интервјуа од Пале, за што Американците сериозно се иритирале. Оттогаш почнуваат стравувањата за САД. Во една прилика и генералот Весли Кларк изјави дека Караџиќ не смее да се најде пред Судот во Хаг, затоа што таму сè ќе каже за договорите кои ги склучувале во Босна со Ворен Кристофер. Доколку сè ова е точно, тогаш денес оправдано се поставува прашањето кому одеше во прилог апсењето на Радован Караџиќ и неговото спроведување во Хаг. Кога сите кренаа раце од него, одеднаш веста за неговото откривање одекна како гром од ведро небо и одново ја отвори Пандорината кутија, која неизбежно ќе ги врати на хоризонтот сенките од деведесеттите години.

ADNAN REISEN
STUTTGART

Freiburg
OFFENBURG
KARLSRUHE
STUTTGART
ULM
AUGSBURG
MÜNCHEN
KUMANOVO
SKOPJE
GOSTIVAR
KICEVO
↓ VERBINDUNG MIT ↓
SPOJIVANJE SO ↓
STRUGA PRILEP
OHRID BITOLA ↓

Adnan Reisen
Biro Kičevo
Tel./Fax: 045 / 228 630
Mobil 075 / 742 721
070 / 711 788
Büro Freiburg
Tel. 0781 / 500 235
Mob. 0170 / 411 76 93
Büro Offenburg
Tel. 0781 / 17 48
Sekoja sreda, petok i nedela
Germanija - MAKEDONIJA
Sekoja sreda, sabota i nedela
Makedonija - GERMANIJA

Informacii
od 900 do 2100
Büro Stuttgart
Tel. 0711 / 8 17 78 72
Fax 0711 / 8 17 78 73
Mobil 0171 / 5 46 32 20
www.dautoski.de

70469 STUTTGART - Leobenerstr. 33 - FEUERBACH